

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

15 mai 2018

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte - Nicolae Gordilă,

Judecători - Elena Covalenco, Iurie Diaconu, Liliana Catan, Ion Guzun,

a judecat, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de Adjunct al Procurorului General, Roșioru Mircea, împotriva sentinței Tribunalului militar al armatei nr.57 din 23 noiembrie 1942 în privința lui

Garbuz Elic.

Colegiul penal lărgit asupra recursului în anulare,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Tribunalului militar al armatei nr.57 din 23 noiembrie 1942, Garbuz Elic a fost condamnat în baza art.58-1 „b” Cod penal al RSFSR la pedeapsă capitală, fără confiscarea averii.

2. Potrivit sentinței, Garbuz Elic a fost declarat vinovat și condamnat pentru faptul că, fiind ostaș al armatei roșii, în noaptea de 09 iulie 1942, s-a predat benevol inamicului. Ulterior, a fost recrutat de către comandamentul român și înrolat în serviciul militar activ al armatei române, unde și-a făcut serviciul militar de la 09 iulie pînă la 25 septembrie 1942. Astfel, inculpatul, executând ordinele de comandă română, și-a exercitat serviciul în componența armatei române și nu a întreprins careva măsuri pentru a părăsi unitatea militară a armatei române.

Acțiunile lui Garbuz Elic au fost încadrate în prevederile art.58-1 „b” Cod penal al RSFSR - trădare de patrie.

3. Adjunct al Procurorului General, Roșioru Mircea, a declarat recurs în anulare în care, invocând temeiul prevăzut de art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, solicită casarea sentinței, cu încetarea procesului penal și reabilitarea condamnatului Garbuz Elic în temeiul art.3 din Legea Republicii Moldova din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, pe motiv că probele acumulate nu sunt suficiente pentru calificarea acțiunilor acestuia în baza art.58-1 „b” Cod penal al RSFSR - trădare de patrie, precum și din motivul încălcării esențiale a drepturilor acestuia prin condamnarea lui în lipsa apărătorului, numai pe baza declarațiilor lui, ce constituie un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente.

4. Judecând recursul în anulare în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal consideră că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente.

Hotărârile irevocabile de condamnare pot fi atacate cu recurs în anulare, în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, numai în cazurile prevăzute în art.453 Cod de procedură penală, adică în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

Potrivit art.6 pct.44) Cod de procedură penală, viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, este o încălcare esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale.

Totodată, conform art.3 din Legea Republicii Moldova din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, cu modificările ulterioare, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilitate în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul actualei Republici Moldova, precum și pe teritoriul altui stat, pentru trădare de patrie.

Reieșind din cele constatate și din prevederile art.435 alin.(1) pct.2) lit.b) Cod de procedură penală, instanța de recurs găsește prezente în speța dată motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească de condamnare în privința lui Garbuz Elic în baza art.58-1 „b” Cod penal al RSFSR, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea lui la răspundere penală, cu încetarea procesului penal în baza art.391 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală și reabilitarea lui.

În contextul celor expuse, Colegiul penal conchide că recursul în anulare este întemeiat și urmează a fi admis.

5. În conformitate cu prevederile art.435 alin.(1) pct.2) lit.b), art.453 alin.(1) și art.457 alin.(3) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E:

Admite recursul în anulare declarat de Adjunct al Procurorului General, Mircea Roșioru, casează sentința Tribunalului militar al armatei nr.57 din 23 noiembrie 1942 privind condamnarea lui Garbuz Elic în baza art.58-1 „b” Cod penal al RSFSR, cu încetarea procesului penal, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea lui la răspundere penală și dispune reabilitarea acestuia, în conformitate cu Legea Republicii Moldova din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Decizie este irevocabilă, pronunțată integral la 15 mai 2018.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Liliana Catan

Ion Guzun